

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

De gymnasiale uddannelser indtager en central placering i det danske uddannelsessystem mellem folkeskolen og de videregående uddannelser, såvel korte, mellemlange som lange videregående uddannelser. Uddannelserne tiltrækker i dag et bredt udsnit af unge og – for hf's og studenterkursus' vedkommende – også voksne.

Den rolle skal fastholdes, men kvaliteten i uddannelserne og fagligheden skal styrkes og fornyes i overensstemmelse med de behov og krav, der følger af ændringerne i samfundet.

Omfattende og hastige forandringer i teknologi og videnskab skaber nye videns- og færdighedsområder, som skal medtænkes i mål og rammer for uddannelserne, fagene og undervisningen, og som øger behovet for at udvikle evner til at arbejde selvstændigt, både individuelt og i team, og på tværs af fag og fagområder. En øget internationalisering inden for teknologi, økonomi, videnskab, kultur og uddannelse indebærer også, at omlægninger af uddannelserne, udvikling af ny faglighed og relevante kompetencer, som matcher behovene i et videnssamfund, er helt afgørende for, at Danmark kan være i front.

Derfor er en reform af de gymnasiale uddannelser helt afgørende for at kunne gennemføre en styrkelse af det samlede uddannelsessystem.

På den baggrund – og efter indgående drøftelser mellem Folketingets partier – er der den 28. maj 2003 indgået aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti om en reform af de gymnasiale uddannelser.

Reformen følger op på regeringens redegørelse om de gymnasiale uddannelser, nr. R 5 fra januar 2003, til Folketinget.

Reformen bygger også på inspiration og indhentede erfaringer fra hhv. Udviklingsprogrammet for fremtidens ungdomsuddannelser fra 1999 og det omfattende

hf-forsøgsarbejde, der har været gennemført siden 1997.

Det faglige niveau, samarbejdet mellem fagene og en bredere almindannelse styrkes med reformen ved at ophæve den nuværende ordning for det almene gymnasium ("valggymnasiet"), der er opdelt i en sproglig og en matematisk linje, hvor eleverne ud over obligatoriske fag vælger 3-4 valgfag. Ordningen har bl.a. betydet, at fagene står for isoleret i forhold til behovet for samarbejde på tværs af fagene.

Desuden lægges der vægt på styrket faglighed og progression samt på øget samspil mellem fagene i alle de gymnasiale uddannelser, og der indføres fælles struktur for det almene gymnasium og hhx- og htx-uddannelserne.

For de gymnasiale uddannelser under ét styrkes og fornyes almindannelse. Almindannelse og viden kan ikke skilles ad i de gymnasiale uddannelser. Viden skal give almindannelse et indhold, og almindannelse skal placere viden i en sammenhæng, som viden om de enkelte fagområder i sig selv ikke giver. Med den hastige samfundsudvikling er der brug for at besinde sig på skolens begreb om almindannelse, således at det afspejler de centrale temaer for mennesker i det 21. århundrede. Traditionelt er almindannelse overvejende humanistisk og samfundsvidenskabelig i sin orientering – i det almene gymnasium og hf – især humanistisk. Denne tilgang til almindannelse skal fastholdes og udbygges. Det er imidlertid afgørende for fremtidens demokratiske beslutningsprocesser, at borgerne får en øget forståelse for den samfundsvidenskabelige og den naturvidenskabelige og teknologiske udvikling. Derfor skal disse aspekter have en styrket position i dannelsesdimensionen i de gymnasiale uddannelser.

Dette lovforslag har til formål at gennemføre den del af reformen, der vedrører uddannelserne til hhx og htx. Forslaget fastlægger formålet med uddannelserne, optagelseskraevne og de grundlæggende krav til uddannelsernes indhold, prøver og eksamen mv. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de samtidigt fremsatte lovforslag om uddannelserne til højere for-